

← نوع پنجم : در مفهوم و منطوق قرآن

مفهوم در مقابل لفظ ← مترادف معنای ، اعم از منطوق له .
مفهوم در مقابل صدق
مفهوم در مقابل منطوق

منطوق :
« لفظ ← چیزی که به نطق درآید و تلفظ شده ← تریباً مترادف لفظ
« اصطلاح ← معنای که در ابتدا از جملات برداشته می شود .

← اسم پس از هر سبب گذاشته اند و در حقیقت لفظ است ولی در معنی ، معنای هر کلمه است .

مفهوم : معنای است که به دنبال معنای اول و لازمه آن برداشته می گیریم .

← اسم منطوق :

۱. نطق : آن است که لفظ تنها بر یک معنا منطبق باشد و هیچ معنای دیگری محتمل نباشد .

← عدای از سگ منطوق گفته اند که نطق که تنها بر یک معنی است ولی گمان اکثرین اعتقاد دارد
بر چند نطق با توجه به وضع صفتها در لغت نام است ولی با توجه به تریب معانی در معانی بسیار است

که قضایا ثلاثه ای که در کتب معتبره از حکم ثلاث عشره طالع * *

۲. ظاهر : آن است که بر معنای متعدده شده از آن ضمن قوی داریم ولی معنای صلیب دیگری نیز مطرح باشند .

✓ ضمن اصغر غیر معنی و لاماد * باغی به جاهل و ظالم برداشته می شود ولی در ظالم اظهر است .

✓ و لا اعرف من حتی و طهرن * در معنای غسل اظهر است .

۳. متداول و معنای صغیرین است که به جهت وجود قرینة و دلیل آنرا گرفته اند معنای غائب را ترک می توانیم

✓ در نحو معکم اینها قسم * از نظر ظاهر نزدیک خدا بودن کمال است و باید آنرا بر قبول و علم یا حفظ و رعایت خدا تاویل کرد.

✓ و اخص جراح انزل من الوهة * بر ظاهر کمال است که حمل شود بر اطلاق و حسن خلق تاویل می گردد

۴. شکر و آن است که لغوی یا جید معنا وضع شده باشد یا تشبیه یکی از معنای دیگر در معنای دیگر به طور مجازانه کاربرد.

✓ و لا تضارة طاب ولا شهید * الاضارة در دو معنای است غایب و معنی مجهول به ظاهر است معنی یا نوسیده به ظاهر معنی ضرر نرزد یا به ظاهر معنی به نوسیده ضرر نرزد.

← دلائل اقصا و دسی است که معنای که از جنبه اولی بهمیم عملاً و عرفاً غیر از آن استهان ندارد.

✓ و اسأل القرية * منظور اهل قریه است. یعنی معنی معنای لغوی بر تعداد کسیر است معنی متعلق باشد.

← دلائل تشبیه یا ایماه و دلائلی است که معنای ظاهر آن صحیح است ولی عرفاً معنای دیگری منظور است.

✓ معانی به است معنی دسی است.

اقسام مفهوم

۱. مفهوم موافق و آن است که حکم با منطوق موافق باشد.

← نحو انکضاب یا طوی لولی یا قیاس لولی و مفهوم موافق که منطوق حکم در آن معنی منطوق شده برتر باشد.

✓ ولا تقل لهما آنا * سنظون - ان نلويد

مفهوم = بالا تر و بديرا از ان نيم نلويد

← کن الخطاب مفهومی موافق به در آن سناط حکم مساوی است نظون استند

✓ ان الذين يظنون انهم انما نزلوا عليهم
مفهوم = چگونه تصور بران = مثل سوزانند

۲. مفهوم مخالف

۱. مفهوم صفت ← خواه صفت باشد یا ظرف یا حال دیا عدد .

✓ ان جاءكم فاسق بنبأ فتبينوا * مفهوم مخالف : اگر عادل ضروری آید و احد بیت طوون نسیم واید بیدریم

* جزو مفهوم صفت نیست مگر مفهوم شرط است

← حال

✓ ولا تبأثروا من انهم قالوا انما نزلنا به سلطانا *

✓ ارجع انهم بملفوظات * اصرار استن در عین جاهلای حج صحیح نیست ← صفت

✓ فاذا فرغوا من الصلاة عند المنبر الكرام * در خداوند در عین مشعر المرام طلوب با حاصل نمی کند ← ظرف

✓ فاطلدهم ثمانين جلدة * اها را ۸۰ تاوانه زنند (نه بیشتر و نه کمتر) ← عدد

۲. مفهوم شرط : ✓ و ان كن اولادكم اهل الجنة فاصبروا عليهم * ← اگر باردار باشند انقان بر آنها نسنند

۳. مفهوم غایت : ✓ فلا تاكلن من ثمره حتى تسبحوا بحمده * ← پس از ازدواج با شخص دیگر برادر ملاقات می شود.

۴. مفهوم حصر :
- ✓ لا اله الا الله ... *
 - ✓ انما الحكم ... *
 - ✓ فانا... هو الولی * غیر از خدا، ولی نیست
 - ✓ الی ... کسری * قوط - ابو مازنی کردند
 - ✓ آیات بند * غیر از تورا عبارت نمی گنیم

← شرایطی تحت بردن مفهوم :

۱. در مفهوم صفت، صفت غالب باشد به ایجاد مفهوم نمی کند.
 ✓ ربانکم الاهی فی حضورکم * زیرا غالباً ربان در خانه شوهر مادر زندگی کنند - این عبارت

۳. استغنی که برای بیان موضوع به کار رود، ایجاد مفهوم نمی کند. در معاصم غالباً ۱ موضوع داریم. ۱ صفت است
 بر موضوع، اگر چه آنکه این اسباب گفته شده تنها برای بیان موضوع بر کار روند، لغزه مفهوم نمی کنند.
 X در نیز نباید با رافع موافق باشد به مفهوم واقعیت پیدا کنند.

✓ دین مدع مع... الحما آخر لا برهان له *

✓ لا یتخذ المؤمنون الظالمین اولیاء من دین المؤمنین *

✓ لا یفرحوا فیما تم علی العباد ان اردن تمنا *